

Tâm Tình Tây Bắc Seattle Tháng 2, 2018

Lộc Tết

Ăn cơm chiều xong, tôi còn làm thêm bao nhiêu thứ việc: dọn dẹp đồng nội niêu soong chảo, bỏ bát đĩa vào máy rửa chén, sau đó còn lau chùi nguyên cả cái bếp. Làm việc hùng hục không nghỉ tay như vậy mà tôi chẳng cảm thấy mệt nhọc tí nào, vì lòng đang lâng lâng nghĩ đến khi công việc xong xuôi, nhà cửa gọn gàng đâu ra đấy rồi, tôi sẽ vào sunroom treo, tưới, ngắm, và nâng niu cây lan mới mua được hôm nay ở Northwest Flower and Garden Show.

Lúc mới dọn nhà lên Seattle, năm nào đến tháng Hai khi nghe tin hội này mở có là tôi cũng ráng đi, tôi chẳng màng đi xem qua những cửa hàng khác mà đi thẳng vào trong tìm đến chỗ những cửa hàng bán lan. Những năm đó có nhiều hàng lan lắm như: Andy's Orchids, Seattle Orchids, Emerald Orchids, Sorella Orchids và vài ba hàng nữa mà tôi không nhớ tên. Sau này thấy mất Sorella Orchids và Andy's Orchids, chỉ còn ba, bốn hàng lèo tèo bán những hoa lan thường thấy ở những tiệm bán rau củ thịt thả Trader Joe's, SafeWay... như Phalaenopsis, Cymbidium, và Oncidium nên tôi không muốn đi Northwest Flower and Garden Show nữa.

Năm nay nhận được email của Andy's Orchids nói là sau bốn năm vắng bóng, họ sẽ xuất hiện ở Norwest Flower and Garden Show kỳ này. Nhận được tin, tôi đang còn ngần ngại suy nghĩ có

nên đi hay không thì có hai chị bạn rủ đi, vì hai chị chưa từng biết mặt mũi chỗ này ra sao hết. Thế là mọi người hẹn tất cả ở nhà tôi sáng Thứ Bảy để xuống phố cho tiện. Những lần trước đi một mình, tôi hay chờ đến 4 giờ chiều là giờ sắp đóng cửa thì giá hạ xuống còn có một phần tư mới đi, và tôi dẫn túi mấy trăm, tà tà đi bộ xuống dưới đó, khoảng 30 phút là đến, vào ngay hàng lan ngắm xong, mua vài cây mình thích mang về. Nhưng lần này có bạn, cần phải xem từ đầu đến cuối, không được vội vã nên chúng tôi gọi xe Uber đi, ba người mà chỉ mất có 10 đô la.

Đến Washington Convention Center là nơi có hội này. Theo thang cuốn đi lên tầng thứ ba, ngay vào cửa thấy trang hoàng lộng lẫy, cây thì cây nào cây ấy xanh mướt, hoa thì đủ màu rực rỡ, đó là cây cỏ thật. Lại còn cả chục cái kệ cao, trên đó bày những ổ bánh thật lớn, làm theo hình dạng cỏ cây hoa lá, có cái bánh làm như cây thông. Có cái bánh thì làm như những khúc thân cây với những mảng vỏ cây

trông như thật, có cái bánh thì làm kem màu xanh như mặt nước hồ, trên mặt nước loáng thoáng những khoảng lá súng màu xanh lá cây và hoa súng màu tím lạt. Họ làm rất khéo, nhìn vào là mê. Có tật thích ăn ngọt nên tôi thích ngắm chỗ bánh làm giả cây cối này, ngắm mãi không chịu đi, bạn dục đi mua vé để vào cửa mới vội vàng nói đuôi theo dòng người đang đứng xếp hàng.

Cầm vé trong tay, sau khi lọt được vào đến bên trong, tôi dặn dò hai chị bạn là cứ thông thả đi xem, mình có cả ngày, dặn thêm hai chị là phần tôi nếu tôi tìm được chỗ bán lan rồi thì chắc tôi phải loanh quanh ở khu đó lâu lắm, xin hai chị thông cảm. Hai chị đồng ý là tôi muốn ở đó bao lâu thì ở, đến giờ cần đi ăn trưa thì sẽ tìm nhau. Thế là tôi hăng hái “đi tầm lan”, lười không thèm lấy bản đồ, tìm mãi mới thấy loáng thoáng mấy cây lan Phalaneopsis màu tím và màu trắng. Tôi đi thẳng đến đó, thì ra đó là cửa hàng của Emerald Orchids. Cửa hàng rất lớn, lan bày ngay ngắn trông lộng lẫy, nhưng chỉ có vài loại thông thường mua ở chợ nào cũng có như Phalaneopsis, Lady Slipper, Oncidium, Cymbidium...

Hôm tôi đi là ngày Thứ Bảy, có nghĩa là đã là ngày thứ tư của hội này rồi mà những kệ lan vẫn còn đầy ắp từ ngăn trên cùng cho đến ngăn dưới, khách hàng thì lèo tèo chỉ một vài người. Tôi cứ tưởng tượng ngày mai là ngày cuối ông này bán ế phải khuôn hết đám lan này về thì thật là tội nghiệp.

Ngay bên kia là cửa hàng của Andy's Orchids. Nhìn quanh quần xem còn cửa hàng lan nào nữa không thì chẳng thấy gì thêm. Tôi vội chặn một ông đang đi từ hàng của Andy's Orchids ra, trên tay có xách cây lan Pleurothallis.

“Năm nay chỉ có hai hàng lan này thôi hả ông? Hay là họ còn đặt ở chỗ nào nữa, ông có biết không?”

Ông kia trả lời, chắc như đinh đóng cột.

“Chỉ có Emerald Orchids và Andy's Orchids thôi. Tôi đã đọc bản đồ và đi một vòng xem xét hết rồi. Mà thôi thế cũng được bà ạ, mình đỡ phải tiêu tiền, vợ tôi và chồng bà kỳ này sẽ vui lắm đấy, chúc bà may mắn nhé.”

Nghe nói chỉ có hai cửa hàng lan năm nay thôi, tôi vội vàng rảo bước qua hàng Andy's Orchids, như sợ thiên hạ mua hết, đến lượt mình thì không còn gì để mua nữa. Thấy có Andy và một cô bán hàng nữa ở đó. Số lan của cửa hàng Andy đã voi bót nhiều, những cây lan còn lại trông lèo tèo như hàng mút chiều 30 Tết. Nhưng khách mua hàng vẫn xúm đông xúm đò, Andy và cô kia vừa thu tiền, vừa trả lời câu hỏi của khách mà thấy rất bận rộn, vất vả, tay và miệng hai người không được nghỉ đến một phút.

Tôi cũng cố len lỏi vào được bên trong, ngắm nghía, thấy cây nào vừa ý là lấy xuống, treo vào một chỗ riêng để chờ chủ tính tiền. Cô bán phụ tính tiền cho tôi xong hết rồi, mà Andy quá bận, tôi cũng chưa có dịp nói chuyện với ông ta. Chờ mãi không được, hai chị bạn mệt mỏi đói bụng, rủ tôi đi ăn trưa. Tôi gửi lan ở đó, hẹn sẽ trở lại một tiếng đồng hồ sau.

Ăn uống xong xuôi, chúng tôi theo dòng người xuôi ngược đi thêm một vòng nữa, ngồi nghỉ mệt, rồi tôi bỏ hai chị bạn ở chỗ hàng xương rồng, đi trở lại hàng lan. May mắn cho tôi lần này, có lẽ là giờ ăn trưa nên khách đã voi bót. Tôi bước đến giới thiệu tên tôi, Andy nhận ra ngay tên của người khách hàng quen thuộc mười mấy năm nay. Hai bên kẻ bán và người mua đã chuyện trò trên điện thoại cả hơn chục lần, còn điện thư qua lại thì vô số kể, chỉ chưa gặp mặt thôi, vì những năm trước cửa hàng Andy's Orchids mỗi lần lên Seattle là do người anh của ông ta đứng bán.

Sau khi tay bắt mặt mừng, câu đầu tiên mà Andy nói với tôi là một câu trách, mà tôi cho là rất đúng chứ không sai.

“Tôi không hiểu tại sao mà bà không đến đây từ bữa Thứ Tư?”

Ý anh ta muốn nói là một người chơi lan “thứ thiệt” như tôi mà lại không xuất hiện từ ngày đầu tiên khi show mới bắt đầu khai mạc mà lại tà tà chờ đến ngày gần đóng cửa mới lò dò lết đến Tôi cười trừ bảo phải chờ bạn để đi cho vui.

Chuyện về lan thì nói đến bao giờ mới hết, chúng tôi nói chuyện vui và ăn ý như hai người bạn lâu rồi mới gặp. Trong câu chuyện Andy có nhắc đến Bác Đăng, tỏ ý khâm phục Bác ghê lắm, anh ta nói câu này:

“Khi nói chuyện với Mr. Bùi, đôi khi ông làm tôi sửng sờ kinh ngạc, vì ông ta biết rất nhiều về lan.”

Anh ta còn thêm:

“Thế bà có biết không? Ông ta còn vẽ rất giỏi, vẽ biết bao nhiêu tranh hoa lan đẹp tuyệt nũa, mấy năm trước ông ta triển lãm khá nhiều tranh chứ không như bây giờ.”

Tôi cũng không vừa:

“Biết chứ sao không biết, tôi có hai bức tranh của Mr Bùi, một bức vẽ lan Dendrobium falconeri và một bức vẽ lan Christensonia vietnamica.”

Rồi sẵn trớn tôi khoe thêm:

“Mấy năm trước Mr. Bùi lên đây ở nhà tôi chơi mấy ngày, vui lắm.”

Andy thấy tôi biết quá nhiều về “Mr Bùi” nhưng vẫn không chịu thua, cố vớt vát:

“Này bà, hỏi đó Mr. Bùi hay đi Việt Nam lắm đó, bây giờ ông ấy nói mệt mỏi rồi nên không còn muốn đi nữa.”

Tôi còn muốn nói chuyện nữa nhưng thấy có khách mua lan lác đác tới nên xin phép Andy chụp vài tấm ảnh kỷ niệm, sau đó từ giã, hẹn năm sau gặp lại.

Tôi vừa dợm chân bước đi, Andy lúc đó đã bện với khách rồi, còn rảnh nói với theo:

“Sang năm bà nhớ đến ngay ngày đầu tiên nhé, đừng đi trễ như năm nay...”

Hai chị bạn và tôi đi dạo thêm một vòng nữa, chán chê rồi, và ai cũng đã tay xách nách mang nặng nề nên không muốn đi nữa, chúng tôi đồng ý xuống đường gọi xe đi về. Về nhà lúc đó cũng vào khoảng 3 giờ chiều, ngồi nghỉ ngơi trò chuyện, ăn uống qua loa một chút rồi hai chị bạn ai về nhà nấy. Tôi cũng lo xuống bếp làm cơm tối, xong xuôi tất cả rồi mới bắt đầu mang bấy cây lan mới mua ra thông thả thưởng thức.

Tôi sửa soạn một chậu nước sạch, trong veo, tinh khiết để tưới mấy cây lan mới. Chỉ có bấy cây thôi mà lúc xong hết, sửa soạn đi ngủ là đã hơn 10 giờ tối, mất khoảng hơn một tiếng đồng hồ. Vì khi mang từng cây lan ra khỏi giỏ, tôi phải giơ cây lan lên ngắm nghía một lúc, sau đó xem xét xem cây lan đã có hoa hoặc chớm nụ chưa. Cây nào quá lạ thì chạy đến computer Google, tìm hiểu thêm cho rõ, rồi cẩn thận đọc cái thẻ có gắn theo cây lan về xuất xứ của cây lan từ đâu, thích nắng hay bóng râm, thích khí hậu nóng, trung bình hay lạnh, thích ẩm, cần tưới mỗi ngày hay một tuần chỉ cần tưới vài lần. Dưới đây là những cây lan tôi mới tậu được đầu năm nay:

- ***Epidendrum fimbriatum***: Cây này tôi đã nghe từ lâu, nhưng bây giờ mới thấy. Thân tròn nhỏ như cây xiên thịt để nướng, màu tím, dài khoảng hơn gang tay, đang nở những chùm hoa tím lạt như hoa đại. Xuất xứ từ Ecuador, rất dễ dãi chịu được vừa nắng vừa bóng râm, cần tưới nước hàng ngày, thích khí hậu mát và lạnh.

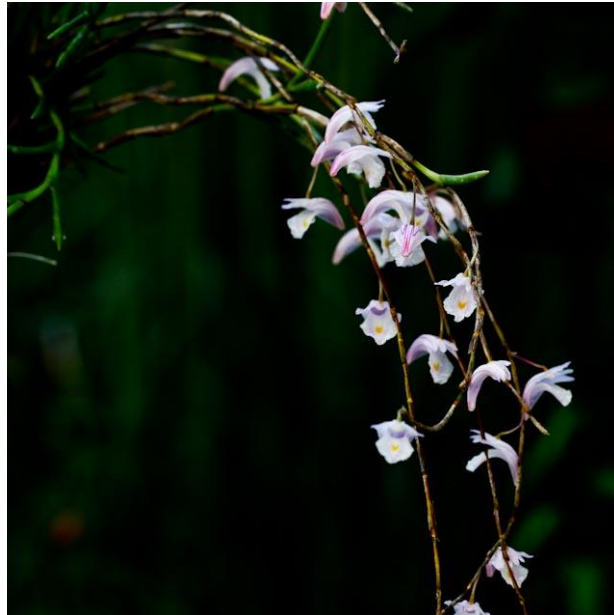
Power Shot

- ***Bulbophyllum alagense*** large form: Cây li ti, củ và lá nhỏ hơn đầu đũa, xuất xứ từ Phi Luật Tân. Nắng hay bóng râm gì cũng được, nhưng phải tưới hàng ngày, và thích khí hậu mát và ẩm.

Orchid Species

- ***Dendrobium mindanaense***: Thân nhỏ hình xương cá, màu xanh đậm, xuất xứ từ Phi Luật Tân, thích ánh sáng, ẩm, khí hậu phải mát và ẩm.

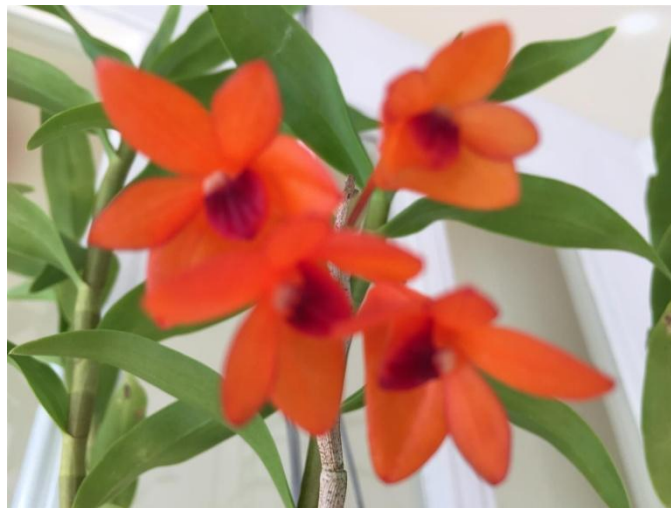
Orchid Talk Forum

- ***Dendrobium papilio***: Xuất xứ từ Phi Luật Tân, nắng hay râm gì cũng chịu được, nhưng phải để chỗ mát và đất trồng lúc nào cũng phải ẩm. Cây này dễ bị lầm với cây *Dendrobium auriculatum*, nhưng thân cây có màu tím. Năm xưa tôi đã có một cây nhưng tưới nước không đủ nên cây chết, lần này thấy cây tốt, nhìn không được, lại mua thử thời vận thêm một lần nữa.

Blue Nanta

- ***Dendrobium mohlianum***: Cùng một họ với *Dendrobium subclausum* nhưng xuất xứ từ đảo Fiji. Thích ẩm quanh năm nên rễ lúc nào cũng phải ướt, chịu khí hậu trung bình, không lạnh và không nóng quá. Cây tôi mua có 12 cành ngắn dài, thì hết 6 cành đang đơm nụ. Một cành đang có 4 bông hoa đang nở, cánh hoa màu cam đậm, lưỡi hoa thì lại có màu rượu chát, trông rất đẹp và lạ.

- ***Dendrobium malbrownii***: Xuất xứ từ New Guinea, thích nhiều ánh sáng, rễ lúc nào cũng phải ẩm, và sống trong khí hậu mát hay ẩm. Tôi có lòng tham nên cây này hấp dẫn tôi vì trông như một bụi họ lớn, xanh tươi, từ trong nách lá điểm vài cái hoa li ti nhỏ như con ruồi, màu vàng nhạt nhòa. Hôm đó chỉ còn vài ngày nữa là đến Tết Nguyên Đán, nên tôi nghĩ nên mua cây lan xum xuê này như đi hái lộc mang vào nhà, để lấy hên.

Orchid species

Cây cuối cùng này có chút đặc biệt, vì sau một hồi trò chuyện, Andy chỉ cây lan *Dendrobium cinnabarinum* hỏi tôi tại sao không mua cây này. Tôi bảo tôi có thấy nó lúc đến đây lúc này, biết là lan hiếm nhưng không mua vì thấy giá đến 125 đô la, mà chỉ có 6 cành. Ông ta suy nghĩ rồi giảm giá cho tôi từ 125 đô la xuống còn 75 đô la, sau khi nói là cây lan này rất hiếm, hoa lại đẹp và lạ, to như cái hoa dâm bụt, bỏ qua là phí lắm. Một phần, tôi là người dễ bị dụ dỗ, còn một phần nữa vì sau khi bình tĩnh lại, tôi nhớ đã đọc về cây lan này nhiều lần trong quyển sách *Dendrobiums, An Introduction to The Species in Cultivation* của Sybella Schelpe và Joyce Stewart, bao nhiêu năm nay không thấy ở đâu có bán, nay gặp được thì cũng ráng nhìn tiêu những thứ khác mà tậu cây này về.

Popow-Orchids

Thế là tôi đã đón cái Tết vừa qua với bầy cây lan xanh tốt. Nhờ có lan mới, tôi đâm ra siêng năng hơn trước. Ngày nào cũng vào sunroom thăm, ngắm và tưới những cây lan này, nên những cây lan cũ hơi bị bỏ bê trước đây cũng được hưởng lây chút nước, chút phân, sẵn sàng cho mùa Xuân đang đến ngoài kia trên ngàn cây nội cỏ.

Xin hẹn và hy vọng gặp lại các bạn trong Tâm Tình Tây Bắc Seattle Tháng Ba, 2018.

Phạm Hảo